

Besluit Verlenen ontheffing

Rijnoevers Arnhem B.V.
T.a.v. de heer R. Nijenhuis
Reggesingel 4
7461 BA RIJSSEN

Datum
13 maart 2023

Zaaknummer
2022-010538

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 25

Locatie
Stadsblokken Arnhem

Gemeente
Arnhem

Activiteit
Plaatsen en in gebruik hebben van een
informatiecentrum

Geachte heer Nijenhuis,

Hierbij ontvangt u het definitief besluit over bovengenoemde aanvraag betreffende een project, waarbij mogelijk verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden voor de bever. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 zijn figuren met informatie over het plangebied en voorgenomen activiteiten opgenomen. Neem alle bijlagen goed door.

Besluit

U ontvangt nu het definitieve besluit.

Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Datum

13 maart 2023

Zaaknummer

2022-010538

Blad

2 van 25

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Caroline van Halteren
Teammanager Handhaving

Documentnummer(s) inzage stukken: 03742468, 03742470, 03742471

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaarten projectgebied
- Bijlage 3 – Zienswijzen en beantwoording door de provincie

Beroep

Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

Datum
13 maart 2023

Zaaknummer
2022-010538

Blad
3 van 25

BIJLAGE 1 – TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Rijnoevers Arnhem B.V, Reggesingel 4, 7461 BA te Rijssen, hierna te noemen de aanvrager, van 14 augustus 2022 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende aanvraag en het procesverloop toegelicht;
- Daarna volgt het besluit met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje beoordeling wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- Onder het kopje zienswijzen worden de binnengekomen zienswijzen behandeld;
- De beslissing wordt afgesloten met een conclusie en overige verplichtingen.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 14 augustus 2022 ontvingen wij een aanvraag van Rijnoevers Arnhem B.V, te Rijssen, voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het opzettelijk verstoren en het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de bever.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van de in de wet genoemde belangen van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum
13 maart 2023

Zaaknummer
2022-010538

Blad
4 van 25

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Rijnoevers Arnhem B.V, Reggesingel 4, 7461 BA te Rijssen
voor de soort, verbodsbepaling(en) en wettelijke belang(en) zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort, verboden en belang.

Soort	Verbod		Belang
Bever (Castor fiber)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren	A
	Artikel 3.5 lid 4	Het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen	

Belang:

A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor het plangebied zoals is aangegeven in figuur 1 in Bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 1 mei 2023 zijn uitgevoerd. Mocht die einddatum niet gehaald worden, dan is de eerstvolgende periode van uitvoering 1 september 2023 tot 1 mei 2024.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort(en), verbod(en) en belang(en) zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder neemt direct contact op met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er

Datum

13 maart 2023

Zaaknummer

2022-010538

Blad

5 van 25

onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-010538.

5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-010538.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-010538.
10. De voorgenomen werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ op het gebied van de bever.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2022-010538. In de opdrachtbevestiging wordt een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige vermeld.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt ecologie, natuurbeheer of vergelijkbaar; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

13 maart 2023

Zaaknummer

2022-010538

Blad

6 van 25

12. Vanaf het moment dat verstorende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens worden er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en wordt door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct overhandigd.
13. Het logboek wordt door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2022-010538.

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle preventieve en mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 (gekoppeld aan het overzicht van de uiteenlopende werkzaamheden) en in het ecologisch werkprotocol (De Nijs, N., 2021. Ecologisch werkprotocol realisatie museumcafé Stadsblokken-Meinerswijk. Sweco Nederland B.V. Eindhoven d.d. 23 april 2021. Referentienummer SWNLO275988) moeten worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elk geval het uitvoeren van preventieve maatregelen bij de onderdelen waar potentieel fysieke schade kan optreden.
16. Als in de broedperiode gewerkt wordt (gezien vermijding van de gevoelige periode van de bever, zou dat mogelijk maart en april kunnen zijn) dienen aanwezige broedgevallen van algemene broedvogels buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden te blijven. Een deskundige op het gebied van vogels dient te bepalen of en welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden.
17. Voorafgaand aan de werkzaamheden, tijdens (ecologische begeleiding) en na afloop van de werkzaamheden zal de burcht en het leger inclusief functionele leefomgeving gemonitord worden. Waar nodig, zal dan tot aanpassing van de werkzaamheden worden besloten.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

Rijnoevers Arnhem BV is voornemens om voor de gebiedsontwikkeling Stadsblokken-Meinerswijk een nieuw informatiecentrum te plaatsen op de landtong bij het watersportcentrum binnen Stadsblokken te Arnhem. Het nieuw te plaatsen gebouw betreft een vrijgekomen mobiele unit, die in gebruik was als museumcafé van het Museum voor de Moderne Kunsten Arnhem (Utrechtseweg). Momenteel staat het gebouw in opslag op eigen terrein in Meinerswijk. Het plangebied betreft het gebied Stadsblokken (Figuur 1 bijlage 2). Van west naar oost liggen achtereenvolgens drie havens: de haven van Workum alwaar een watersportcentrum is gevestigd, haven van Coers met 35 woonboten en de haven van de voormalige Arnhemse Stoomsleephelling Maatschappij (ASM). In Figuur 1, bijlage 2 zijn het plangebied en tevens de toponiemen weergegeven.

Het informatiecentrum is voorzien op de landtong van het watersportcentrum binnen Stadsblokken (Figuur 2, bijlage 2).

Eerder is een ontheffing soortenbescherming verleend voor een aantal beschermde soorten (12 januari 2021, zaaknummer 2018-002258), maar niet voor de bever. Ingeschat werd dat de werkzaamheden niet ontheffingsplichtig zouden zijn voor de bever, aangezien er geen overtredingen in het kader van de Wnb werden verwacht. Inmiddels wordt de voorkeur gegeven aan het vastleggen van maatregelen, dus wordt nu specifiek voor de bever een ontheffing aangevraagd.

Uit recente waarnemingen van Sweco (Sweco, 2021) en EcoNatura (van Maanen, 2021b) bleek dat er een beverburcht gevestigd is aan de zuidoostzijde van de landtong bij het watersportcentrum in de Haven van Coers. Naar aanleiding van deze onderzoeken is een nieuwe effectbeoordeling uitgevoerd ten behoeve van het plaatsen van het informatiecentrum (de Nijs, 2022). Uit onderhavige effectbeoordeling blijkt dat de beoogde ontwikkeling van het informatiecentrum niet hoeft te leiden tot overtreding van verbodsbepalingen, indien voldoende preventieve maatregelen in acht worden genomen.

Immers, fysieke aantasting van rust- en voortplantingsplaatsen (burcht) en (wezenlijke) verstoring van de bever worden met de maatregelen voorkomen. Het is wel noodzakelijk deze maatregelen vast te leggen in een ontheffing.

In het bij de aanvraag toegevoegde activiteitenplan (Sweco | Activiteitenplan informatiecentrum Stadsblokken Arnhem, Projectnummer: 51004032) zijn opgenomen:

- Het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- Een effectbeoordeling van het project;
- De te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- Alternatievenafweging;
- Onderbouwing wettelijk belang;
- Beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Op basis van het veldonderzoek is leefgebied met rust- en voortplantingsplaatsen van de bever vastgesteld. Specifiek gaat het om één beverburcht aan de zuidkant van de langtong in de haven van Coers, die een functie heeft als rust- en voortplantingsplaats (burcht). Tevens is een leger vastgesteld aan de noordkant (Rijnkant) van de landtong (zie figuur 3 Bijlage 2). Verder vormt het omliggende terrein geschikt leef- en foerageergebied voor de bever.

Voor een compleet overzicht van het voorkomen van de bever in Stadsblokken wordt tevens verwezen naar figuur 3, Bijlage 2, waarin de verkregen gegevens zijn uitgewerkt tot een kaart met de belangrijkste functies van het gebied voor de bever.

De aanvrager heeft aangegeven dat de onderzoeken zijn uitgevoerd op basis van het op dat moment vigerende kennisdocument Bever van BIJ12.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen	Aantal verblijfplaatsen waar negatieve effecten verwacht worden
Bever	2 legerplekken en 1 burcht	Geen, gezien de te nemen maatregelen

Reeds uitgevoerde werkzaamheden

Een deel van de benodigde werkzaamheden om het informatiecentrum te realiseren, is reeds uitgevoerd in 2021. De (grond)werkzaamheden bestonden uit de aanleg van de toerit, aanleg van riolering, het plaatsen van keerwanden ten behoeve van de noordwestelijke toegangsweg ten behoeve van het informatiecentrum en het ingraven van de mantelbuizen (circa 1m -mv) ten behoeve van de aanleg van kabels en leidingen welke in een later stadium aangebracht zullen worden. De genoemde werkzaamheden zijn uitgevoerd in totaal 6 dagen in oktober, november en december 2021. De reeds uitgevoerde werkzaamheden blijven buiten de opgenomen maatregelen in deze ontheffing.

Nog uit te voeren werkzaamheden

De nog uit te voeren werkzaamheden betreffen de volgende werkzaamheden. Voor de geel gearceerde onderdelen zijn de preventieve en mitigerende maatregelen (zoals toegestane periode en toegestane werkuren) relevant. Voor de niet-gearceerde onderdelen zijn de preventieve of mitigerende maatregelen niet van toepassing:

1. Vrij maken van locatie informatiecentrum:

- a. Allereerst worden de boten op locatie waarop het informatiecentrum geplaatst wordt verwijderd en verplaatst. Hierdoor zal de functie als botenopslag gedeeltelijk komen te vervallen. Er wordt vanuit gegaan dat het verplaatsen van de boten gelijk is aan het bestaand gebruik. In figuur 5 is aangegeven dat er jaarlijks sprake is van (ver)plaatsing van oude en nieuwe boten ter plekke. Het verplaatsen en het gewicht van de boten heeft tot nu toe niet geleid tot aantasting van de burcht.
2. Het aanbrengen van fundatie:
 - a. De bekisting van de fundering wordt elders prefab gemaakt, op geruime afstand van de locatie van de beverburcht en legers;
 - b. Vervolgens vindt het inmeten en voorbereiden van plaatsing van de bekisting plaats. De bekisting wordt grotendeels geplaatst op een reeds verharde ondergrond, van waaruit de boten verplaatst worden;
 - c. Het leveren van de bekisting zal door middel van vrachtwagens plaatsvinden. Deze blijven op afstand van de beverburcht en legers;
 - d. De bekisting wordt middels een heftruck naar de landtong gebracht. Niet/nauwelijks verdere apparatuur benodigd;
 - e. Aanbrengen en het storten van beton, gedurende een dag(deel) vanuit de betonmixer. Betonvrachtwagens blijven op afstand van de landtong (op 25 meter van de bekisting, dus op voldoende afstand van de beverburcht en legers) waarbij beton middels een pomp en slang naar de bekisting wordt gestort;
 - f. Aansluitend zal handmatig het afspannen van het beton plaatsvinden met behulp van een trilnaald. Dit is gericht op het uitsluiten van luchtbellens in het beton en hierdoor het beton te verdichten;
 - g. Uitharden beton gedurende een aantal dagen (geen fysieke werkzaamheden).
3. Het fysiek plaatsen van het Informatiecentrum-gebouw (bestaande uit meerdere units):
 - a. Het verplaatsen van de units vanaf huidige opslagplaats met een dieplader en plaatsen met een autokraan (een kraan achterop de vrachtwagen) gedurende 1 tot 2 dagen. De kraan blijft hierbij op geruime afstand van de burcht. Aansluitend worden in diezelfde periode de units vanuit de binnenzijde en buitenzijde handmatig gekoppeld;
 - b. Aansluitend een kleine week werk om het dak over het informatiecentrum te zetten. Plaatsen van het dak geschiedt met een kraan. De kraan blijft hierbij op geruime afstand van de burcht.
4. Uitvoeren grondwerk:
 - a. Als het dak gereed is, wordt de fundatie rondom aangevuld met grond. Inschatting 2 á 3 dagen werk met een kraan en/of shovel. Grond wordt niet aangetrild;
 - b. De afbouw (binnenin het informatiecentrum) vindt ten tijde van het grondwerk en erna plaats. Deze werkzaamheden zullen buiten niet of nauwelijks waarneembaar zijn. Tevens wordt op dat moment de westelijk gelegen toegangsweg definitief ingericht (aanbrengen asfalt en wegmeubilair).

Resumerend zal de realisatie (= opzetten) van het informatiecentrum naar inschatting circa 3,5 weken duren. De doorlooptijd bedraagt circa 20 dagen. Daarbij is soms sprake van de inzet van vrachtwagens of ander materiaal. In algemene zin geldt voor alle werkzaamheden en gedurende de hele periode dat versturende trillingen of geluidsoverlast zo beperkt mogelijk zal plaatsvinden.

Toekomstig gebruik

Gemiddeld genomen gaat het voor wat betreft de frequentie van het toekomstige gebruik van het informatiecentrum om de volgende zaken:

- a. Drie dagen per week vergaderen. Circa 3 tot 10 personen. Vergaderingen worden overdag gehouden tussen 09.00 en 16.00 uur;
- b. Werkplek voor 2 á 3 personen. Er wordt overdag gewerkt tussen 09.00 en 16.00 uur;
- c. Eenmaal per kwartaal een informatiebijeenkomst;
- d. Parkeren gebeurt op de parkeerplaatsen op de westelijke toegangsweg naar het informatiecentrum toe. Het informatiecentrum is ook wandelend of per fiets bereikbaar;
- e. Er worden geen horeca-activiteiten ontwikkeld in het informatiecentrum.

Preventieve en mitigerende maatregelen

Tabel 3 geeft een overzicht van de te realiseren preventieve en mitigerende maatregelen.

Tabel 3: Overzicht van de te realiseren preventieve maatregelen, gekoppeld aan de nog uit te voeren werkzaamheden (punten 1 tot en met 5)

Preventieve maatregelen	Van toepassing op de volgende onderdelen van uit te voeren werkzaamheden en gebruik (zie hierboven de geel gearceerde onderdelen van “Nog uit te voeren werkzaamheden”).
De werkzaamheden/activiteiten dienen buiten de voortplantingsperiode van de bever plaats te vinden (dus buiten de periode 1 mei- 1 september);	1a, 2b, 2d, 2e en 2f, 3a en 3b, 4a en 4b.
De werkzaamheden/activiteiten dienen niet uitgevoerd te worden in het tijdbestek van één uur vóór zonsondergang en één uur ná zonsopgang;	1a, 2b, 2d, 2e en 2f, 3a en 3b, 4a en 4b en 5c (dus alleen informatiebijeenkomsten overdag).
Er mogen geen werkzaamheden of activiteiten plaatsvinden in perioden dat er ijs op het water ligt;	1a, 2b, 2d, 2e en 2f, 3a en 3b, 4a en 4b.
De werkzaamheden worden zoveel mogelijk buiten het broedseizoen (globaal buiten de periode 1 maart-1 september) uitgevoerd om	1a, 2b, 2d, 2e en 2f, 3a en 3b, 4a en 4b.

Datum
13 maart 2023

Zaaknummer
2022-010538

Blad
11 van 25

doden, verwonden of verstoren van evt. broedende vogels te voorkomen.	
---	--

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.	Ja
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.	Ja
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.	Ja
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.	Ja
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.	Ja
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.	Ja

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald dat voor de bever zonder aanvullende maatregelen sprake kan zijn van verbodsovertredingen. Voor de bever en de weergegeven maatregelen wordt de ontheffing verleend.

Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn er zienswijzen binnengekomen.

Stichting Kloppend Stadshart te Arnhem heeft dd. 21 december 2022 zienswijzen tegen het ontwerpbesluit ingebracht.

De zienswijzen en beantwoording door de provincie zijn opgenomen in Bijlage 3 van dit besluit.

De ingebrachte zienswijzen hebben in het definitieve besluit niet geleid tot wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

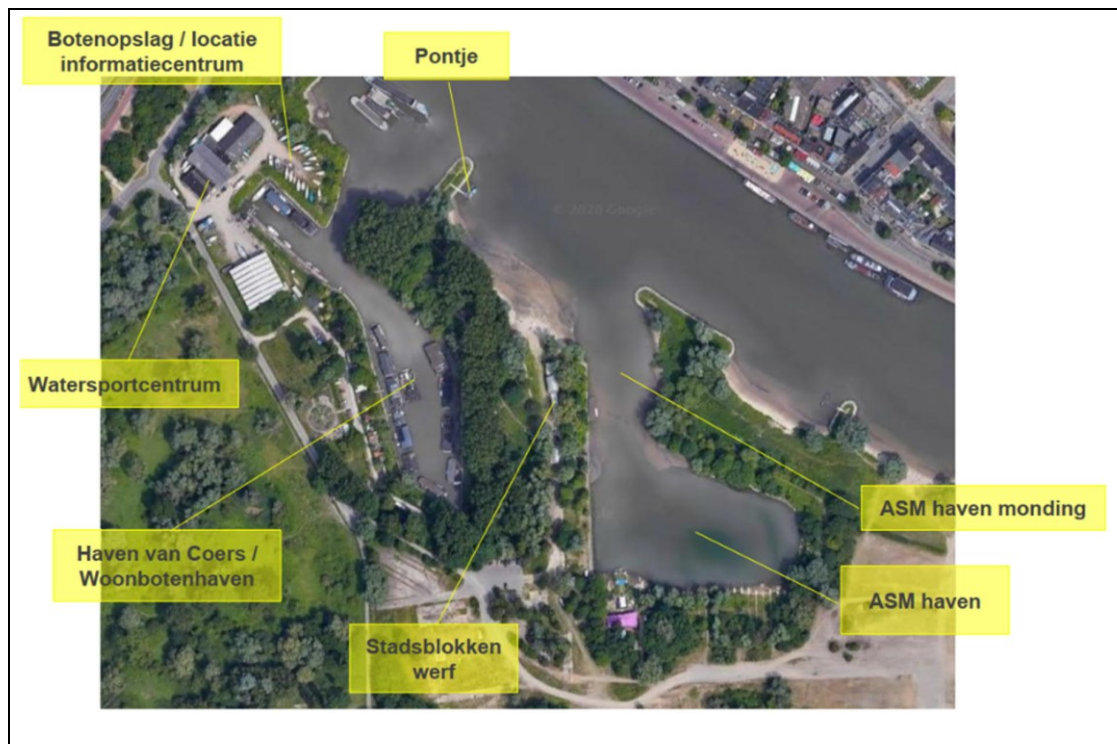
Datum
13 maart 2023

Zaaknummer
2022-010538

Blad
12 van 25

BIJLAGE 2 – Figuren projectgebied en kaarten situatieschets beverburcht en te plaatsen informatiecentrum.

Figuur 1: Luchtfoto van plangebied Stadsblokken te Arnhem met de relevante benamingen.

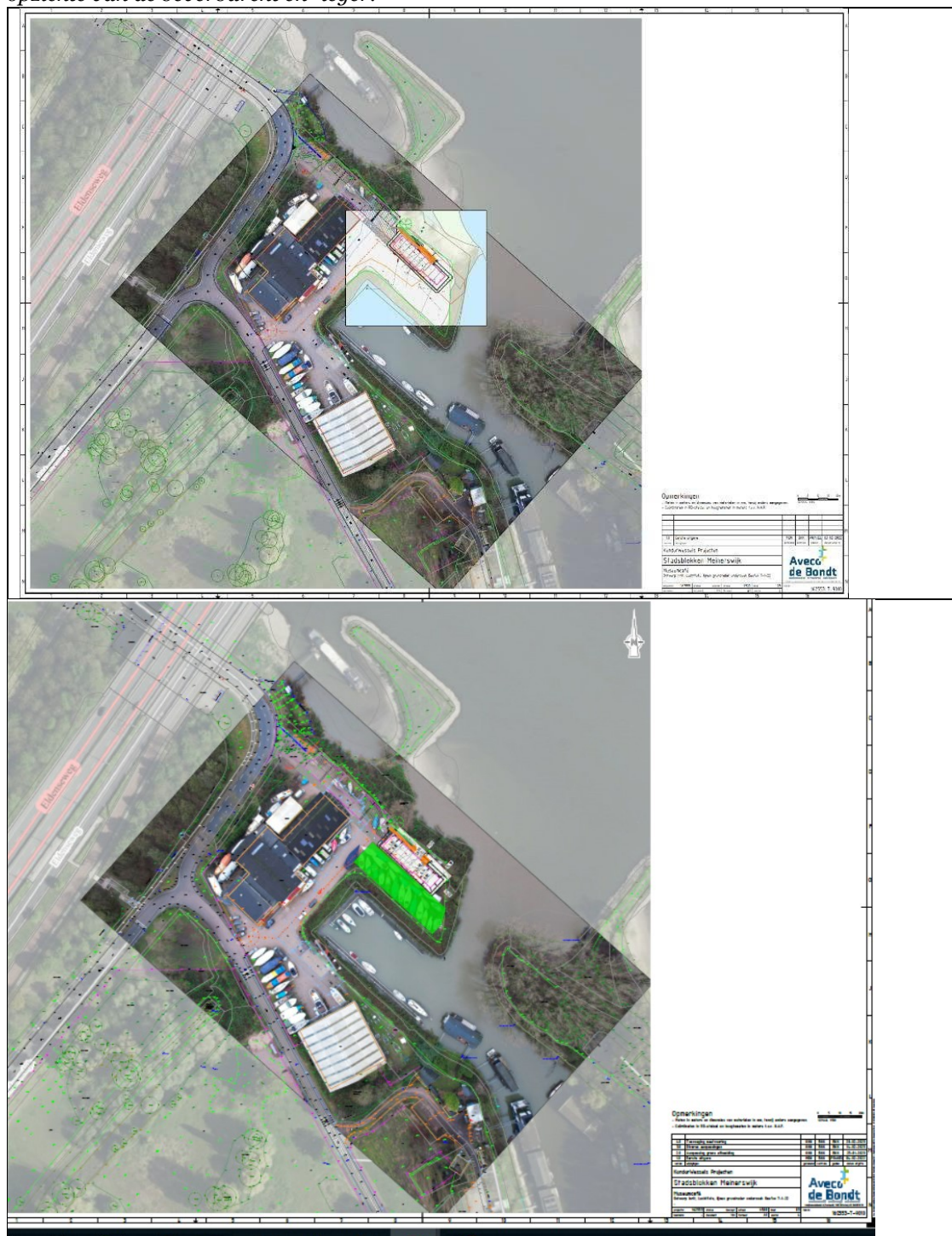

Datum
13 maart 2023

Zaaknummer
2022-010538

Blad
13 van 25

Figuur 2: Ligging van het beoogde informatiecentrum binnen Stadsblokken te Arnhem ten opzichte van de beverburcht en -leger.

Datum
13 maart 2023

Zaaknummer
2022-010538

Blad
14 van 25

Figuur 3: Locatie van de beverburcht aan de zuidoosthoek van de landtong van het watersport centrum in de haven van Coers en het leger aan de Rijnkant, binnen Stadblokken te Arnhem en de foerageerroutes in de omgeving van burcht en leger.

Datum

13 maart 2023

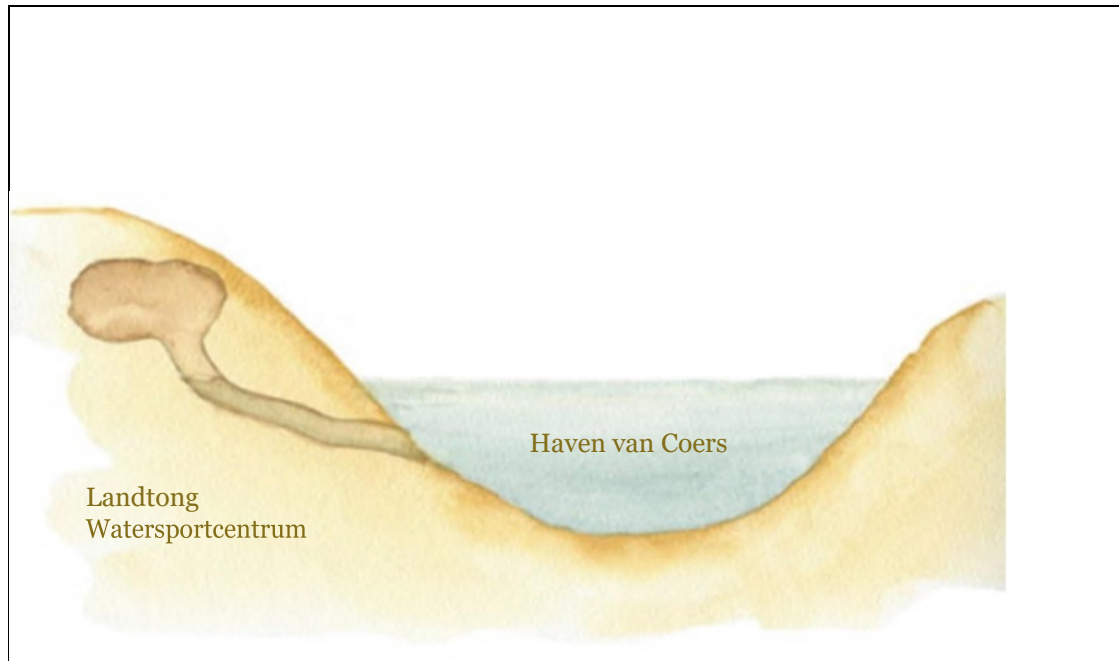
Zaaknummer

2022-010538

Blad

15 van 25

Figuur 4: Situatieschets beverhol als burcht onder de landtong. Bron: Zoogdiervereniging (Dijkstra & Polman, 2018). Door D. Klees

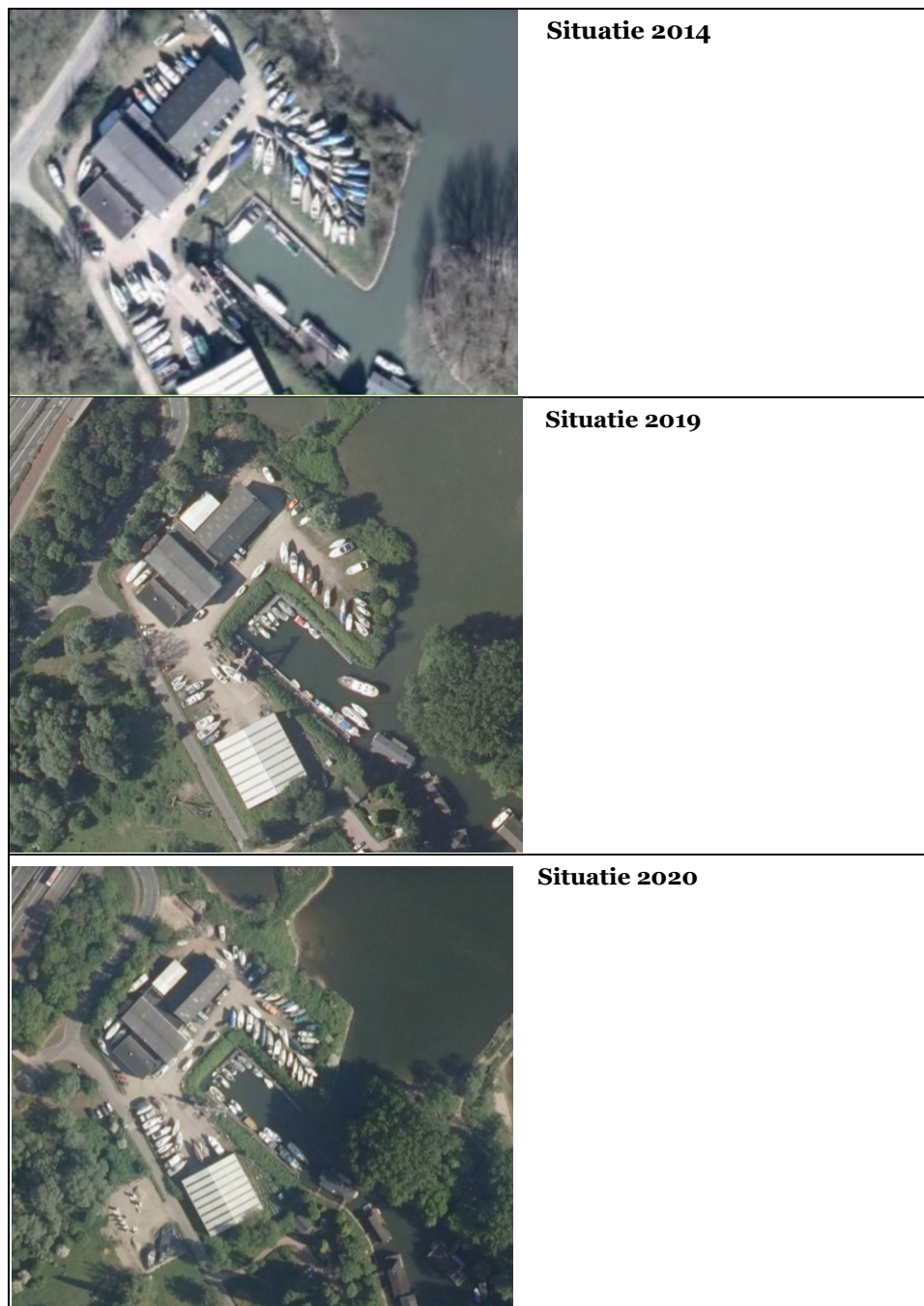

Datum
13 maart 2023

Zaaknummer
2022-010538

Blad
16 van 25

Figuur 5: Ligging van boten op het beoogde terrein van het informatiecentrum in de jaren 2014, 2019, 2020 en 2021.

Datum

13 maart 2023

Zaaknummer

2022-010538

Blad

17 van 25

Situatie 2021

Datum
13 maart 2023

Zaaknummer
2022-010538

Blad
18 van 25

Bijlage 3: Zienswijzen van Stichting Kloppend Stadshart en beantwoording door de Provincie Gelderland

Zienswijze Stichting Kloppend Stadshart		Reactie provincie Gelderland		
De Stichting meent in de eerste plaats dat het ingestelde onderzoek (nog steeds) onvoldoende is. Uit het rapport van Sweco dat gevoegd is bij de aanvraag om ontheffing blijkt dat sinds de uitspraak van de voorzieningenrechter geen nieuw of ander onderzoek heeft plaatsgevonden en in feite niets anders gebeurd dan het interpreteren van onderzoek dat reeds voorhanden was toen de zitting plaatsvond, die leidde tot de uitspraak van 25 januari 2022.		Er heeft wel degelijk nieuw onderzoek plaatsgevonden sinds de uitspraak van de voorzieningenrechter. Medewerkers van SWECO hebben ná januari 2022 nog ruim 8 veldonderzoeken uitgevoerd (dik gedrukte bezoekdata in de tabel hieronder). De voornaamste conclusie uit de veldbezoeken in 2022 is dat er ten aanzien van het gebruik van het projectgebied door de bever niets wezenlijks veranderd is ten opzichte van hetgeen is gebleken uit de eerdere onderzoeken in 2020 en 2021.		
Onderzoeksdatum	Tijd	Doel	Weer	Aantal pers.
02/06/2020	14.00 – 15.30	Oriënterend sporenonderzoek	Watersportcentrum	1
26/06/2020	08.30 – 12.30	Sporenonderzoek, zichtwaarnemingen	Stadsblokken, Meinerswijk	1
30/06/2020	18.00 – 02.30	Sporenonderzoek, zichtwaarnemingen	Stadsblokken, Meinerswijk	5
02/07/2020	21.30 – 00.00	Sporenonderzoek, cameraonderzoek, zichtwaarnemingen	Stadsblokken	1
17/07/2020	20.00 – 02.00	Sporenonderzoek, cameraonderzoek, zichtwaarnemingen	Stadsblokken, Meinerswijk	4
21/07/2020	20.00 – 01.00	Sporenonderzoek, cameraonderzoek, zichtwaarnemingen	Stadsblokken, Bakenhof	2
20-05-2021	17.00 – 02.00	Sporenonderzoek, zichtwaarnemingen	Stadsblokken, Meinerswijk	1
04-09-2021	's avonds - 's nachts	warmtebeeldonderzoek	Stadsblokken	1
11-01-2022	17.00 – 21.00	Sporenonderzoek (burchten) en warmtebeeldonderzoek	Stadsblokken	2
16/03/2022	19.00 – 01.00	Sporenonderzoek, zichtwaarnemingen (burchten)	Stadsblokken	2
13/05/2022	overdag	Sporenonderzoek, zichtwaarnemingen (burchten)	Stadsblokken, Meinerswijk	1
23-05-2022	's nachts	zichtwaarnemingen	Stadsblokken	1

Datum

13 maart 2023

Zaaknummer

2022-010538

Blad

19 van 25

08-07-2022	's nachts	zichtwaarnemingen	Stadsblokken	1
24/08/2022	overdag	Sporenonderzoek, zichtwaarnemingen (oeverholten i.v.m. laag water)	Stadsblokken	2
01/09/2022	overdag	Sporenonderzoek, zichtwaarnemingen (burchten)	Stadsblokken	1
11-10-2022	overdag	Sporenonderzoek, zichtwaarnemingen (burchten)	Stadsblokken	2
12-01-2023	Overdag	Sporenonderzoek en controle activiteit burchten en rustplekken	Stadsblokken, Meinerseiland (plas van Bruil)	1
Onderzoek dat met name ontbreekt, zoals ook op van de rechtbankzitting opgemerkt, is onderzoek met grondradar naar de plaats(en) waar de burcht zich bevindt en het in kaart brengen van de omvang daarvan. Uit het onderzoek van Econatura is gebleken dat er waarschijnlijk een beverburcht is met twee uitgangen, zodat zich in de landtong waarschijnlijk een uitgebreid gangenstelsel bevindt. Sweco heeft ervoor gekozen om slechts de locatie te onderzoeken waar het informatiecentrum zal worden geplaatst. Dit geeft echter geen uitsluitsel over de vraag hoe groot de burcht is, hoe ver deze doorloopt en hoe dicht deze zich bij de locatie van het informatiecentrum bevindt, zodat niet te zeggen valt in hoeverre de voorgenomen activiteiten tot schade aan de burcht of verstoring zullen leiden. Uit het onderzoek blijkt ook dat zich in één van de doorsneden mogelijk een holte bevindt, zodat wel degelijk sprake kan zijn van een deel van de beverburcht. Bij onderzoek met een grondradar is het mogelijk gangen te missen indien het onderzoek niet voldoende vlakdekkend is.		Bestreden wordt dat met een uitgebreid grondradar-onderzoek exact kan worden bepaald, of er risico ontstaat voor het instorten van de onderliggende ruimten van de beverburcht of dat er risico is voor verstoring. Er is eerder in 2019 en 2020 radaronderzoek uitgevoerd op de plaats waar het informatiecentrum komt te staan en daarin is geconstateerd dat de bovenste 2,5 meter onder het maaiveld ter plekke van de beoogde locatie van het informatiecentrum vooral bestaat uit puinfundatie met metselpuin en baksteen. Dat een bever in die puinlaag zijn hol graaft is uitgesloten, dus de ruimten van de hollen liggen onder de puinfundatie, dus 2,5 meter onder maaiveld. Wij vinden dat een uitgebreid onderzoek op zijn plaats zou zijn als het om ongeroerde grond zou gaan (dus als er geen puinfundatie zou liggen) en het plaatsen van een informatiecentrum een nieuwe activiteit ter plekke zou betreffen, die tot een groter risico op beschadiging of verstoring zou leiden, dan het huidige gebruik. Maar dat is niet het geval,		

Datum

13 maart 2023

Zaaknummer

2022-010538

Blad

20 van 25

	zoals uit de rest van de beantwoording zal blijken. De termen verstoring en beschadiging worden door indieners niet verder toegelicht, maar we nemen aan dat het gaat om verstoring door trilling, betreding, licht en geluid en beschadiging door het “door het maaiveld zakken” als gevolg van het plaatsen en in gebruik hebben van het informatiecentrum. Wij willen uitdrukkelijk stellen dat de kans op verstoring en beschadiging groter is bij het huidige gebruik van het terrein als botenopslag dan bij het gebruik als informatiecentrum. Wij zien het plaatsen en in gebruik hebben van het informatiecentrum als wijziging van het huidige gebruik, waardoor het legitiem is om het huidige gebruik qua verstoring en beschadiging als referentiesituatie te beschouwen. Zie verder volgend punt.
Ten aanzien van de omvang van de burcht heeft Sweco zonder aanvullend onderzoek geconcludeerd dat het hol aan de noordzijde van de landtong een leger is, dat geen verbinding heeft met de burcht en dat zich alleen aan de zuidoostzijde van de landtong een burcht zou bevinden die op geruime afstand zou blijven van de locatie van het informatiecentrum. Dat dit het geval is neemt Sweco aan op grond van algemene uitgangspunten over de omvang van een beverburcht, terwijl zich in de praktijk afwijkende situaties kunnen voordoen. Dergelijke conclusies kunnen slechts worden getrokken indien onderzoek was ingesteld naar de locatie en de omvang van de burcht zelf en niet alleen op en rond de locatie van het informatiecentrum. Hierbij is ook van belang dat het onderzoek dat heeft plaatsgevonden inmiddels ongeveer een jaar oud is, zodat de bevers inmiddels alle gelegenheid hebben gehad de burcht uit te	Niet in discussie is dat de beverburcht onder het boten-opslagterrein is gelegen en dat de beverburcht is gegraven op het moment dat het terrein al in gebruik was als botenopslag. Het gebruik als botenopslag is er aantoonbaar (op basis van luchtfoto's in Topotijdreis) geweest vanaf tenminste 2006 en dat gebruik is blijkaar niet als verstrend ervaren, aangezien de beverfamilie zich daar gevestigd heeft. Ten aanzien van het huidig gebruik kan geconstateerd worden dat het hele terrein van de botenopslag in wisselende omvang in gebruik is geweest sinds 2006.

Datum

13 maart 2023

Zaaknummer

2022-010538

Blad

21 van 25

breiden. Ook bevinden de meetlijnen en in het bijzonder de meest oostelijke meetlijnen zich dicht langs de begrenzing van de fundering, terwijl het bestemmingsvlak zich nog ten oosten daarvan uitstrekt en niet duidelijk is of en welke werkzaamheden ten oosten van de meetlijnen zullen plaatsvinden. Zo wordt in het activiteitenplan gesproken over aanvullen van grond rond de fundatie, hetgeen dus aan de oostzijde betekent dat grondwerk verricht wordt in een gedeelte van de landtong dat niet onderzocht is. In dit verband valt ook op te merken dat het informatiecentrum op de beide afbeeldingen die als figuur 2 aan het besluit zijn toegevoegd niet op dezelfde plaats staat. Op de bovenste afbeelding ligt het informatiecentrum verder naar het oosten dan op de onderste afbeelding waarin ook de meetlijnen zijn aangegeven. Nog steeds is gezien het voorgaande onvoldoende onderzoek verricht naar de locatie en omvang van de burcht, zodat niet kan worden uitgesloten dat bij het plaatsen van het informatiecentrum wel degelijk instorting plaatsvindt. Ook is in het besluit niet duidelijk en ondubbelzinnig weergegeven waar het informatiecentrum geplaatst zal worden, waar wel en geen werkzaamheden zullen en mogen plaatsvinden en welke werkzaamheden dit precies zijn.

In de periode vanaf 2006 heeft er namelijk een wisselend aantal boten gelegen, variërend van 0 tot 30 boten, op verschillende plaatsen in het terrein en van verschillende afmetingen en vormen.

Het type boten dat daar opgeslagen ligt, heeft een lengte van 6-12 meter en kent een gewicht van ca. 500 kg per strekkende meter (mond. med.

Jachtwerf). Een gemiddelde boot (9 meter) weegt derhalve 4500 kg.

Uitgaande van opslag van 20 boten (in 2022 op basis van Google Maps) bedraagt het huidige gewicht van de botenopslag dus 90.000 kg. De boten staan opgeslagen op zogenaamde bokken, die met vier poten op de bodem staan (zie figuur hieronder voor een voorbeeld van een blok). De poten hebben een afmeting van 15 bij 15 cm per poot (mond. med. Jachtwerf) en hebben dus een totale oppervlakte van 0,09 m² per boot. Het gewicht van de boten drukt (gemiddeld) op 0,09 m² en geeft derhalve een druk van 50.000 kg/m². De boten worden regelmatig verplaatst (te zien op luchtfoto's in figuur 5 in Bijlage 2 van de ontheffing) en dat geeft verstoring in de vorm van geluid, trilling en aanwezigheid van personeel en klanten van de jachtwerf. Het beoogd gebruik betreft het plaatsen van een betonnen fundatie (uitgaande van een soortelijk gewicht van beton van 2500 kg/m³) met een dikte van 20 cm, dus een gewicht van 500 kg/m². Tel daarbij nog het gewicht van de gebouwen (max. 500 kg/m²) dan komen we aan een totaal gewicht van ca. 1000 kg/m². Dat is

Datum

13 maart 2023

Zaaknummer

2022-010538

Blad

22 van 25

een factor 50 lager dan het huidige gebruik als botenopslag.

Instorting als gevolg van het plaatsen van het informatiecentrum, zoals indieners stellen, zal gezien het huidige gebruik niet aan de orde zijn, anders had dat bij het huidige gebruik al lang plaatsgevonden. Nogmaals: met het huidige gebruik is die kans vele malen groter (ca. 50 x) dan bij het beoogd gebruik.

De preventieve maatregelen die in het ontwerpbesluit Ontheffing Wnb zijn opgenomen moeten juist voorkomen dat er extra druk ontstaat op de locatie buiten het info-centrum. Bestreden wordt dat niet duidelijk beschreven is welke effecten verwacht worden per deel van de werkzaamheden.

Datum

13 maart 2023

Zaaknummer

2022-010538

Blad

23 van 25

Ook als geen instorting van de burcht plaatsvindt kan nog steeds sprake zijn van overtreding van de voorschriften in de Wet natuurbescherming. Dit is het geval indien de verstoring door bouwwerkzaamheden zoals trillingen en geluid de burcht en/of het daarbij behorende functionele leefgebied ongeschikt maken voor bevers. Dit aspect is niet onderzocht, terwijl er alle aanleiding is om aan te nemen dat verstoring plaatsvindt. Bij de bouwwerkzaamheden die in het najaar van 2021 hebben plaatsgevonden, op grotere afstand van de beverburcht, was sprake van duidelijk verstoord gedrag van de bevers, zoals het overdag rondzwemmen, en ook bij andere incidenten op de landtong is gedrag waargenomen dat op verstoring wijst. Aan deze waarnemingen moet meer belang worden gehecht dan aan de algemene waarneming dat bevers niet heel verstoringsgevoelig zijn. Tot op zekere hoogte is dat het geval, maar als een bepaalde grens overschreden wordt treedt wel degelijk verstoring op en deze is ook daadwerkelijk bij deze bevers waargenomen. Verstoring was niet waarneembaar bij de geluiden en activiteiten die dagelijks in de haven aanwezig zijn, maar wel zodra andere dan de gebruikelijke geluiden of trillingen optreden. In ieder geval berust noch het besluit zelf noch het activiteitenplan een duidelijke uiteenzetting van de te verwachten effecten wat betreft geluid en trillingen door de te verrichten werkzaamheden. Het lijkt moeilijk voorstelbaar dat de benodigde werkzaamheden voor bijvoorbeeld het aan- en afvoeren van het museumcafé en materiaal met zwaar materieel en het aanvullen van grond kunnen plaatsvinden zonder dat dit tot verstoring leidt. Ook is niet duidelijk in kaart gebracht welke soort en welke mate van verstoring het gebruik van het informatiecentrum met zich meebrengt. Het feit dat aan bijvoorbeeld het houden van bijeenkomsten beperkingen worden gesteld betekent dat gebruik tot verstoring kan leiden. Niet duidelijk is waarom bij het houden van bijeenkomsten rekening gehouden moet

Wij gaan ervan uit, dat het huidige gebruik van het terrein als botenopslag wat betreft geluid en trillingen een groter negatief effect heeft dan het gebruik als informatiecentrum. Het genoemde verstoord gedrag wordt door indieners gerelateerd aan werkzaamheden ten behoeve van het informatiecentrum, maar kan meerdere oorzaken hebben, bijvoorbeeld het eerst weghalen van de boten voordat ergens gewerkt gaat worden op het terrein en die relatie is niet gedegen onderzocht door indieners.

Bestreden wordt dat niet duidelijk beschreven is welke effecten verwacht worden per deel van de werkzaamheden. Van elk deel dat mogelijk effect heeft op de bever, is dat in de ontheffing aangegeven (de geel gearceerde passages) en zijn daaraan preventieve of mitigerende maatregelen gekoppeld. Bij het plaatsen van het informatiecentrum worden zware machines buiten het terrein van de huidige botenopslag gehouden, dus wij zien het probleem niet dat hier wordt geschetst.

Reden waarom ingegaan is op het benoemen van het aantal “open dagen” in het informatiecentrum is dat eerder door de Stichting is gesuggereerd dat het informatiecentrum gebruikt zou worden als een horecagelegenheid en dat het centrum dag in dag uit geopend zou zijn. Daarom is hier aangegeven dat het gebruik gelimiteerd is tot 1 dag per kwartaal.

Datum

13 maart 2023

Zaaknummer

2022-010538

Blad

24 van 25

worden houden met verstoring en bij andere activiteiten niet.	
Ten aanzien van de voorschriften is niet duidelijk op hoe deze de oevers en de daarop aanwezige begroeiing beschermen. Deze maken onderdeel uit van het leefgebied van de bever en gezien de geschetste werkzaamheden is aannemelijk dat deze ten minste gedeeltelijk in de begroeiing zullen plaatsvinden, rondom de locatie waar de fundering en het informatiecentrum zich blijkens de tekeningen zullen gaan bevinden. Op dit ogenblik bevinden zich geen aanduidingen in het activiteitenplan of het besluit waaruit blijkt waar op de landtong wel en niet werkzaamheden kunnen plaatsvinden, terwijl uit de beschrijving blijkt dat ook buiten de begrenzing van de fundatie bijvoorbeeld grond aangevuld zal worden. Op zijn minst zou een duidelijke begrenzing moeten worden aangebracht waarbuiten geen werkzaamheden mogen plaatsvinden.	De beoogde ligging van het informatiecentrum is aangegeven in figuur 2 in bijlage 2. Geredeneerd vanuit de referentiesituatie (de botenopslag) zal er geen wijziging van het gebruikte oppervlak aan de orde zijn.

Datum

13 maart 2023

Zaaknummer

2022-010538

Blad

25 van 25

Gezien het beoogde gebruik van het informatiecentrum zoals beschreven in het activiteitenplan valt niet goed in te zien dat hier sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang om het project uit te voeren. Het gaat hier om activiteiten die willekeurig op welke plaats kunnen worden uitgevoerd en waarschijnlijk op veel plaatsen vanwege bereikbaarheid en voorzieningen ook veel beter dan op deze locatie (vergaderen, werkplek voor een beperkt aantal personen en eens per kwartaal een wat grotere bijeenkomst). Door bij het toetsen van alternatieven alleen te kijken naar de mogelijkheden om het informatiecentrum ergens anders neer te zetten is de toets veel te beperkt geweest. De verwijzingen naar het belang van de ontwikkeling betreffen een algemene verwijzing naar het belang van de ontwikkeling van de woningbouwlocatie en daarnaast de natuurontwikkeling die plaatsvindt in het gebied. Aangenomen dat de aanwezigheid van het informatiecentrum noodzakelijk is, valt niet in te zien waarom het op deze locatie zou moeten worden geplaatst. Op dit ogenblik bevindt het informatiecentrum zich op de locatie van de oude steenfabriek in Meinerswijk, waar voldoende parkeerruimte beschikbaar is en waar het ook te voet en per fiets goed te bereiken valt. Ook bevindt zich vlak bij de landtong een omheind terrein waar de te verplaatsen boten heen zullen worden gebracht. Ook dit terrein leent zich prima voor het plaatsen van het informatiecentrum.	Wat betreft de locatie: in het hele gebied (Stadsblokken Meinerswijk) is dit de enige geschikte plek. Het infocentrum heeft een functie tijdens de gehele gebiedsontwikkeling, die jaren in beslag gaat nemen. In Meinerswijk, bijv. op de parkeerplaats waar in de zienswijze op wordt gewezen, kan het niet. Tijdens de ingrijpende graafwerkzaamheden die in dit deel van het plangebied gedurende lange tijd zullen worden verricht, gaat dit deel van het gebied 'op slot'. Dat heeft te maken met risico van niet-gesprongen explosieven en eventuele verontreinigingen. In Stadsblokken is er ook geen andere plek geschikt, omdat daar ontwikkeld gaat worden. Locaties worden bebouwd en zijn ook tijdenlang onderhevig aan werkzaamheden. Op de gekozen plek wat verder van de burcht af is ook geen optie vanwege een weg die daar in de toekomst moet worden aangelegd.
--	--